

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.
Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua oară
12 bani, a treia-oară 10 bani.

Sărbătoarea pâinii.

De luni de zile ați privit îngrijorați ceriul, ați privit norii în drumurile lor și v'au înfiorat vânturile prea aspre și cețile v'au pus pe gânduri, căci vă gândeați la sămănăturile voastre, la scumpele voastre sămănături, vă gândeați la ele, ca la niște copii dragi, cari sunt copiii vostri. La ceriuri v'ati uitat și la nori, ați ascultat vânturile și v'au mulțumit ori v'au umplut de supărări schimbările vremii. Iar sămănăturile creșteau într'una, creșteau să vă răsplătească munca grea. Vânturile aspre s'au muiat și ploii bogate și sănătoase au curs și îngrășat-au pământurile voastre dragi și au umplut spicele de roade. Azi aurul vostru călătorește pe lanurile galbene și se leagănă ușor. Snopi grei încep să se înșirue pe urmele săcerătorilor, cari vorbesc mereu de cei duși, pe cari în somnurile de ameazi îi visează într'una în visurile lor...

Vă uitați peste lanurile bogate și secerati încet, cu ochii umeziți de lacrimi și de bătrânețe, voi albi moșnegi. Secerați încet alătura de nepoții vostri și de maicele lor îmbătrânite de supărări. Secerați încet și vă gândiți la cei ce lipsesc dintre voi și cari poate nici-când nu vor mai veni acasă.

Departe sunt ei acum și voi vă gândiți la ei, precum și ei, poate, s'or gândi în clipele astea la voi, la pământurile în cari au muncit și ei, la chinurile voastre, femei veștejite, copii fără părinți, bătrâni albiți de vreme, cari ați ajuns să vă începeți a doua oară viața!...

Curând vor rămânea pustii hotarele și peste miriștile voastre vor trece vitele ce v'au mai rămas, iar mașinile de îmblătit vor umplea satul cu larma lor surdă, care este așa de grea, așa de jalnică, în zilele din inima verii, în amezile de zăduf. Și-or începe mașinile de îmblătit munca și vă vor umplea

ariile de aur și pâne moale și albă vor pune pe mesele voastre, pe cari demult n'a mai văzut sărăcia decât arareori câte-o coaje de pâne amară. Și morile vor începe iară să izvorască făină albă, albă, făina pentru pâne, pentru prescuri și parastase, pe cari le veți aduce jertfe Domnului, la altar, pentru sufletele celor ce-au murit și pentru cei ce-au pornit la luptă sub pajurile împărătești.

O mare sărbătoare veți avea în curând, o mare sărbătoare veți avea, voi bieți plugari. Lacrimi vor picura din ochii vostri, pe pânea albă, pentru cei ce nu mai sunt acasă, pentru cei ce-au murit, pentru cei ce luptă vitejește pentru patrie, pentru cei ce poate nici-când nu îi veți mai vedea.

Jertfa noastră în nădejdea unui viitor mai bun.

În adunarea comitatului Brașov, protopopul Dr. V. Saftu, a ținut următoarea frumoasă cuvântare:

*II. V. Domnule Comite!
Ouroată Congregațiune!*

Ca reprezentant al bisericii mele și în numele poporului român din acest Comitat mă folosesc și eu de acest sărbătoresc prilej, ca să rostesc câteva cuvinte.

Cea mai frumoasă podoabă a mult cercatului nostru neam românesc a fost în toate veacurile: Credința neșovătată cătră Tron și dinastie și neșovălnica lui alipire la iubita noastră patrie. Faptul acesta a fost și este un adevăr istoric și sfânt.

Crescuți în acest singur duch de strămoșeasca noastră biserică, ori de câteori a fost țara în primejdie, Românașii noștri, după ce au ascultat slujbă bisericească, făcută de harnica noastră preoțime zi de zi, dimineața și seara, ba uneori și în miez de noapte, s'au spovedit și s'au cuminecat, apoi în frunte cu mândrul nostru tricolor și alătura de camarazii lor maghiari și sași au plecat cu cântece de însuflețire pe câmpul de războiu întru apărarea iubitei noastre patrii.

Constat cu mândrie, că în crâncenul războiu de astăzi, noi, Românii din această țară, avem peste o jumătate de milion de flăcăi de-ai noștri în locul de onoare.

Mândria noastră a Românilor și-a ajuns culmea în zilele din urmă, când brava noastră armată a snopit pe dușmanii noștri gonindu-i d'n frumoasa Bucovina și nenorocita Galiție.

Și cum să nu ne salte inima noastră de bucurie, când alătura de camarazii lor maghiari și sași se disting și mândrii noștri feciori jertfindu-și cu atâta dispreț de morte scumpă lor viață pentru iubita noastră țară?

În numele poporului român din mândrul nostru Comitat aduc și eu bravei noastre armate cele mai calde omagii de recunoștință și de adâncă admirație!

Rog totodată pe bunul D-zeu, să facă, ca să dăinuiască însuflețirea ei până atunci, până când iubita noastră țară va fi în afară de ori și ce primejdie!

În acelaș timp nu mă sfiesc, să declar aici sărbătorește, că mult cercatul nostru neam românesc din această țară, după ce-a adus, aduce și vă aduce și în viitor toate jertfele pe altarul patriei noastre, are tot dreptul să se aștepte, ca după terminarea crâncenului războiu, să răsară și pentru el „soarele dreptății” potrivit principiului sfânt: *Pentru datorințe egale se cuvin drepturi egale!*

Atunci, când cei chemați vor realiza cu absolută echitate acest principiu față cu toți cetățenii fără deosebire de limbă și de religie, nu va fi pe lume patrie mai fericită, mai tare și mai puternică, ca a noastră!

În această neclintită nădejde pentru viitor strigăm și noi Românii din acest Comitat: Trăiască brava noastră armată! și ne alăturăm din toată inima la propunerea făcută de-a se trimite telegrame omagiiale și de felicitare Maj. Sale Monarhului și Alteței Sale arhiducelui Frideric, comandant al vitezei noastre armate.

Tratatul diplomatic cu România.

O gazetă din Elveția „Journal de Geneve” publică următoarea informație despre pertractările făcute de România.

D. Brătianu a trimis la 26 Aprilie la Petrograd o notă aspră, aproape un ultimatum, spunând ce cere.

Atins de tonul luat de d. Brătianu față de Rusia, d. Sassonov a răspuns prin niște contra-propuneri batjocuitoare pe care nici un om de stat român, ales chiar printre cei mai hotărâți în înțelesul unei interveniri, nu le-ar fi primit.

Franța și-a înmulțit vorbele bune. Ea a căutat să împace lucrurile, dar rău începute, tratativele au fost rupte, sau mai bine zis, întrerupte în ultimile zile ale lunii Mai. Fie-care se oprise la pretențiile lui: Rusia spunea că nu se vorbește așa cu o mare putere — iar cabinetul din București, că izbânzile avute până în prezent de armatele rusești nu dedeau dreptul la atâta mândrie.

De atunci, diplomăția rusă, a căutat să influențeze asupra miniștrilor pe cari îi credea mai puțin neînduplecați cât d. Brătianu și asupra diferiților membri influenți din trecutele cabinete. Ea a lăsat să se înțeleagă că în Petrograd nu se va refuza unele concesiuni noi mai cu seamă acordarea Cernăuțului, capitala Bucovinei, cu condiție ca și România la rândul ei să renunțe la pretențiile privite ca prea mari de guvernul răsesc.

Tratativele au fost reluate la Paris, la 8 Iunie pe un ton foarte amical de astă dată. Rusia lăasă să se înțeleagă totuș că ea nu poate ceda asupra chestiunii sârbilor, față de care ea și-a luat angajamente scrise pe care i-a jertit deja italienilor pe malurile Adriatice.

D. Brătianu rămâne neînduplecat și de astădată, are rolul cel frumos față de opinia publică care nu admite să se facă o campanie împotriva-i pentru a-l forța să cedeze cu privire la niște teritorii considerate ca românești.

Șefii intervenționiștilor aprobă împotrivirea încăpăținată a primului ministru în ceea ce privește Bucovina, dar ei ar fi dispuși la concesiuni față de sârbi, cu condiție ca aceștia la rândul lor să facă concesiuni bulgarilor pentru a-i decide să pornească împotriva Constantinopolului. România e gata să dea exemplul în privința asta. Toți oamenii politici români sunt de părere ca să se dea îndărăt vecinilor dela sud aproape totalitatea Dobrogei, câștigată în 1913 prin tratatul din București, păstrând numai o frontieră strategică. Dobrici și Bălciuk, între altele vor fi redade Bulgariei.

Peste tot greutatea nu au putut fi până acum înlăturate.

Depeși.

Depeșa ministrului Morțun.

Din Lugano se anunță, că „Nucvo Giornale“ din Florența comunică un schimb de depeși între senatorul italian De Sanctis și ministrul internelor,

La depeșa senatorului italian, care își exprimă nădejdea, că România va intra cât mai curând în acțiune, răspunde d-l V. G. Morțun:

»Statele mari se pot hotărî ușor încrezându-se în puterile lor. Statele mici sunt însă dator să cumpănească de sute de ori înainte de a se hotărî. O greșală poate împiedeca numai un moment statele mari în dezvoltare lor, pe când pe cele mici le poate zdrobi.

Intrarea Muntenegrinilor în Scutari.

Muntenegrenii au intrat Duminecă după prânz în Scutari, după ce mai înainte ocupaseră San Giovanni di Medua, Alessio, și alte comune ale Malisòrilor. Predarea Scutari-ului a discutat-o mai întâiu consulul muntenegrean de acolo cu Prenk Bib-Doda.

Intrarea a fost solemnă, înaintea grosului trupelor, au intrat vreo 1000 de infanteriști, apoi cavaleria și artileria de munte cu muzică în cap.

Consulul austro-ungar s'a pus într'aceasta sub protecțiunea consulului grec. În fruntea trupelor de ocupațiune se afla generalul Vucotici, care a proclamat luarea în stăpânire a orașului în numele regelui Nikita declarând, că de aci înainte locuitorii Scutari-ului sunt cetățeni muntenegreni. Orice nesupunere va fi pedepsita de către tribunalul de războiu. Consulii străini au fost înștiințați despre ocuparea orașului Scutari. Generalul Vucotici a intrat apoi în Conac, unde a primit persoanele mai de seamă din loc.

Ruperea legăturilor diplomatice între Italia și Turcia.

Telegrame din Roma sosite în Rotterlam și Copenhaga comunică, că ambasadorul Turciei la Roma, Nabegluj, a cerut guvernului italian să-i libereze pașaportul. Cu aceasta, se vede, că s'au întrerupt legăturile și între aceste două țări.

Atentat împotriva milionarului Morgan.

Budapesta. O scurtă telegramă ne a anunțat, că milionarul american Morgan a fost împușcat de un profesor german. Faptul s'a petrecut așa, că profesorul Halb care se pare că nu-i cu mintea întreagă, s'au ascuns în vila milionarului și când i s'a dat prilej, a tras câteva focuri asupra lui. Gloanțele nu i-au pricinuit lui Morgan moartea, ci l-au rănit numai greu. Profesorul a spus, pe urmă, că de aceea a voit să-l omoare pe Morgan, ca să pună capăt războiului european. Miliarul Morgan lifera mai multă muniție pe seama Englezilor și el a vrut să-o împedecă aceasta, ca să se sfârșească odată vârsare de sânge.

Călătoria dlui Titu Maiorescu la Viena.

București. — Ziarul »Steagule«, organul oficial al partidului conservator scrie următoarele cu privire la călătoria dlui Titu Maiorescu la Viena, în jurul căreia s'au făcut atâtea combinațiuni:

„Din izvor autorizat, putem arăta că scopul călătoriei fostului președinte de consiliu, d. T. Maiorescu la Viena, este de a vedea pe o soră, mai în vârstă ca dsa care e stabilită mai de mult timp în capitala Austriei și care acum e bolnavă. Această soră este dna Emilia Humpel care a condus timp de 30 de ani, cel dintâiu pensionat de fete din Iași și soțul ei, care era un distinz muzicant, a fost multă vreme profesor la conservatorul din acel oraș. Când acum câțiva ani s'a retras din învățământul privat, vânzând pensionatul său, dna Humpel s'a instalat la Viena, unde locuiește și azi. Soțul ei a murit. Pe această soră mai mare, care a fost o distinsă pedagoagă, prin mâinile căreia au trecut câteva generații de bune mame de familii și brave românce, s'a dus acum fratele iubitor să o conducă și așeze la băile din Neuheim (Germania)“.

Punctul de vedere al primului ministru român.

București. — Ziarul »Draplatea« află că tratativele ruso-române au fost din nou întrerupte.

D. I. Brătianu continuă a crede, că România fiind prima țară mică ce ar intra în uriașul războiu al marilor puteri, — unde mai presus de principiul naționalităților e chestia puterii politice — fiind cea dintâiu țară mică ce ar intra în luptă, nu poate să-vârși un așa pas hotărâtor fără o îndelungată chibzuință și fără o exactă judecare a împrejurărilor. E prima țară mică invitată să intre în războiu, fiindcă Serbia și Belgia sunt în luptă fără voia lor; Grecia și Bulgaria au procedat și procedează la fel cu România față de invitațiile marilor puteri.

Oricum d. I. Brătianu are convingerea, că nu acesta e momentul când România poate intra în acțiune nu numai pentru interesele noastre...

Dl. Nicu Filipescu șef al partidului conservator.

București. — Comitetul executiv al partidului conservator, în urma morții lui Ioan Lahovary, a ținut Mercuri, în 30 Iunie n., o ședință la clubul conservator, pentru ca să aducă o deciziune cu privire la stările politice interne și externe. La ședință au luat parte afară de membrii comitetului executiv și un număr mare de membri ordinari ai partidului. Ședința a fost prezidată de d. C. Olănescu. La propunerea dlui Mișu Cantacuzino, principele Calimachi și Const. Grădișteanu a fost proclamat în unanimitate d. Nicu Filipescu de președinte. D. N. Filipescu, luând cuvântul, a lăudat viața regretatului Ion Lahovary, atacând apoi politica dlui Marghiloman.

Pentru darea îndărăt a cadrilaterului dobrogean.

București. — Dinstinsul publicist român d. C. G. Costaforu publică un însemnat articol în ziarul »Adevărul«, pledând și dsa, — după cum o făcuse aceasta nu tocmai demult în »Universul«, d. general Crăinlceanu, fost ministru de războiu. — pentru restituirea către Bulgaria a cadrilaterului dobrogean. Iată cum prezintă dsa chestiunea:

Dacă Românii și Bulgarii, amândouă aceste popoare au aceleași interese întemeiate pe principiul respectului și întregirii naționalităților, stă însă între ele două o pricină de vrajbă, și de depărtare, care, acum și în viitor, ne va învrăjbi și despărți. Acest motiv trebuie neapărat înlăturat de îndată. Nu ne trebuie nouă să fim față de Bulgari, ce au fost Prusienii față de Francezi, când le-au luat Alsacia și Lorena. Nu ne șade nouă bine să fim, către ei, ce au fost Rușii, față de noi, când ne-au luat Basarabia.

Mai curând, sau mai târziu, prin aplicarea principiului naționalităților, — pe care noi înșine ne întemeiem aspirațiunile, va trebui să restituim Bulgarilor cadrilaterul ce le-am luat. Aceasta e sigur.

Fără a mai aștepta să-l ceară ei, nici îndemnul altora și, mai puțin încă, împrejurările cele slujtoare, să avem curajul unui înțelept început. Asemenea acte cinstite sunt mult mai dibace decât cea mai iscusită diplomăție. Răsunetul lor străbate în inima popoarelor și produce, într'o clipă, minunate răsunăte.

Ori cum ar fi să facă alții, noi să ne facem datoria: să fim cinstiți cu Bulgarii, să facem pentru ei, ceea ce am vrea ca Rușii să facă pentru noi: să le restituim Cadrilaterul.

Declarațiile dlui Venizelos.

Atena. — Ziarul grec »Asti« publică următoarele declarații ale dlui Venizelos, fost ministru președinte al Greciei:

— Nici odată n'am afirmat că noi trebuie cu orice preț să intrăm în războiu: dar am zis numai că interesele țării ne impuneau o acțiune militară alături de aliați pentru următoarele motive:

1. Pentru a încunjura singurătatea diplomatică în care ne găsim astăzi;

2. Pentru a ne asigura în acest mare războiu, realizarea aspirațiunilor noastre naționale, atunci când se va face regularea tuturor chestiunilor.

Situațiunea politică s'a schimbat mult dela retragerea mea dela putere și de sigur că dacă din nou aș fi chemat la cârma treburilor țării, aș trebui să fac în mod forțat o revizuire a politicii mele, care în urmă să fie modificată în unele puncte.

Albanezii l'au recunoscut pe Nichita de rege al lor.

Rotterdam. — »Morningpost« scrie în numărul său din urmă că Muntenegrenii au ocupat fără luptă San Giovanni di Medua și Albanezii l'au recunoscut pe Nichita de rege al lor, Muntenegrenii se pregătesc acum împotriva orașului Alessio. Ei n'au întâmpinat nici într'un loc o opunere mai serioasă din partea populației.

Stabilirea prețurilor maximale a recoltei nouă.

Foaia oficială a publicat ordonanța guvernului privitoare la prețurile maximale (cele mai mari, ce se pot cere) pentru *grâu, săcară, orz și ovăș* etc., cari intră în vigoare cu 10 Iulie n. a. c.

Iată pe scurt prețurile maximale stabilite pentru diferitele cereale în diferitele ținuturi ale țării:

Prețul grâului. Cu privire la grâu sunt cinci feluri de prețuri. Noi publicăm mai la vale toate cele cinci prețuri, însemnând însă, că cel dintâiu preț se va aplica între 10—21 Iulie, al doilea preț dela 22 până la 31 Iulie, al treilea preț dela 1—10 August, al patrulea preț dela 11—21 August, și al cincelea preț va fi aplicat începând dela 21 August. Va să zică prețurile maximale ale grâului se statoresc după majă metrioă și sunt socotite în coroane după cum urmează: Pe malul drept al Dunărei: 40,50, 39,50, 38,50, 37,50, 36,50 cor. In comitatele Barș, Estergom, Hont, Nohrad, Nytra și Pojon sunt acele prețuri maximale, ca pe malul drept al Dunării.

In Árva, Liptó, Turocz, Trencsén, Zolyom și Selmechánya: 41.—40.—, 39.—, 38.—, 37.—. Pentru Bács Bodrog, Csongrád, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Baja, Holdmezővásárhely, Szabadka, Szeged și Ujvidék: 40.—39.—, 38.—, 37.—, 36.—, Heves, Pest și Kecskemét: 40,50, 39,50, 38,50, 37,50, 36,50. *Budapesta*: 41.—, 40.—, 39.—, 38.—, 37.—.

In comitatele ce cad pe țărmul stâng al Tisei excepționând Sárosul și Sepeșul: 40,50, 39,50, 38,50, 37,50, 36,50, Sáros și Sepeș ca în *Budapesta*.

In comitatele Alba-inferioară, Bistrița-Năsăud, Brașov, Csik, Făgăraș, Treiscaune, Târnavă-mică, Cluj, Murăș-Turda, Târnavă-mare, Sibiu, Solnoc-Dobâca, Turda-Arieș, Odorheiu și teritoriile ce se țin de orașele Cluj și Murăș — prețul statorit pentru *Budapesta*.

In comitatul Békés, Hajdu, Szabolcs și Debreczen: 40.—, 39.—, 38.—, 37.—, 36.—. Comitatele Bihor, Maramurăș, Sătmar, Szilágy, Ugocsa, Oradea-mare și Szatmárnémeti: 40,50, 39,50, 38,50, 37,50, 36,50. Arad, Timișoara, Csonád, Torontál, Versecz și Páncsova: 40.—, 39.—, 38.—, 37.—, 36,50. Krasso-Szörény: 40,50, 39,50, 38,50, 37,50, 36,50. Fiume cu 50 fileri mai mult decât în *Budapesta*.

Săcară. Prețul maximal al săcării în cursul lunii Iunie e mai mic cu 8 cor. 50 de cât a grâului, luându-se afară ținutul din stânga Tisei unde diferența e de 8 cor. Ardealul cu 10 cor. și Fiume cu 10,15 fil. După 1 August prețul maximal al săcării va scădea în tot locul cu 1 cor.

Prețul maximal al *orzului* e statorit în 28 cor. pentru ținutul din stânga Dunării, comitatele Sáros, Szepes și Fiume. 29 coroane 50 fil. pentru ținutul din dreapta Tisei și a Dunării, *Budapesta*. Bihor, Maramurăș, Sătmar, Szilágy și Ugocsa.

28 coroane pentru comitatele Heves, Pest, Békés, Hajdu, Szabolcs și Ardeal.

27 coroane 50 fil. pentru ținutul dintre Dunăre și Tisa, afară de comitatele Pest și Heves.

La *grâul mestecat* se ia în considerare prețul maximal al grâului și al calității de săcară amestecată.

Ovășul e statorit în 28 coroane.

In prețul maximal e computată și transportarea până la stațiunea de înmagazinare.

Prețul maximal s'a stabilit pentru acele calități de grâu în care amestecul altor produse nu trece peste 2%, și greutatea minimă la grâu, după hectolitrul, e de 75 kg. la săcară e

minimal 70 kg. Dacă producătorii produselor amestecate trec peste 2%, prețul scade cu 30 fileri, dacă greutatea e mai mare, prețul crește după kilogram până la 77 kg. cu 20 și peste acela cu până la 80 cu 15 fileri.

Dacă greutatea săcării e mai mare sau mai mică de 70 kilograme prețul maximal va scădea sau se va urca după kilogram cu 15 fileri, dar numai până la o diferență de 3 kgr.

Contravenienții vor fi pedepsiți cu 2 luni temniță și amendă în bani până la 600 coroane.

Telegramele războiului.

Moștenitorul de tron despre Români.

Ziarului „Gazeta Transilvaniei“ i se scrie:

„Având fericirea de a fi prezentat eri cu prilejul unei vizite în front, Alteței Sale moștenitorului de tron, arhiducelui Carol Francisc Iosif, am fost întrebat, după prezentare, din ce dieceză sunt“.

„Din a Sibiului, sunt Român transilvănean“.

— »Aveți mulți Români aici? Răspunsul este?«

„Sunt mai multe regimente românești, și partea cea mai mare a răniților sunt Români, Alteță!“

— »Da, da, a răspuns, Români s'au purtat «nobil» și se luptă vitejește (und schlagen sich brav).«

preot militar: I. G. L-u.

Situația în nordul monarhiei.

Budapesta, 1 Iulie. In Galiția de ost, la *Gnila-Lipa* precum și sub *Kamionka-Strumilova* în valea Bug sunt în curs de lupte pentru noi încoronate de succes

Intre *Bug* și *Vistula* dușmanul este în retragere. Eri am atacat și respins pretutindeni trupele cari acopereau retragerea Rușilor.

Trupele noastre au străbătut șesul *Tănnew* și am ocupat marginea înălțimilor de lângă *Franpel* și *Zaklikow*.

Constrânși de succesele trupelor aliate spre ost de *Vistula* Rușii au început să evacueze și spre vest de *Vistula* una după alta pozițiile lor. Astfel începând de azi noapte dușmanul se retrage din nou spre *Vistula* din liniile întărite: *Zavichost-Ozurov-Stennoi*.

Trupele noastre au ocupat localitatea *Zavichost*.

La *grantțele italiene* Italienii după o pauză de câteva zile destășură din nou o vie activitate pe linia de luptă *Isonzo*. Alături seara trupele noastre au respins lângă *Plava* un atac. Noaptea trecută, după mai multe atacuri mai mici ale dușmanului în sectorul *Sagrado-Monfalcone*, a urmat un atac general. Dar și acesta a fost respins pretutindeni.

Acelaș nesucces l-a avut și atacurile, încercate azi dimineață, lângă *Selz* și *Monfalcone*. Lupta de artilerie continuă pe întregul front ost-vestic și cu deosebire la *Isonzo*.

Luptele în sudul Monarhiei.

Drept răspuns la atacul Sârbilor lângă *Sabac* una din escadrelor noastre aeriene a bombardat eri dimineață cu foarte bun succes șantierul dela *Belgrad*

și tabăra de trupe dela *Orasac* spre sud-vest de *Obrenovac*. — *Höfer*.

Budapesta, 2 Iulie. In Galiția de ost, pe valea *Gnilalipa*, precum și pe teritoriul ce se întinde spre ost dela *Lemberg* luptele continuă. Trupele noastre înaintând pe mai multe locuri au pătruns în pozițiile dușmane situate pe înălțimile, ce se ridică spre ost dela *Gnilalipa*. Deasemenea le-a succedat după lupte îndârjite trupelor aliate, ca să pună stăpânire pe țărmul ostic al acestui râu dela *Rohatín* în jos. Pe valea *Nistrului* domnește liniște deplină. La izvoarele râului *Wleprz* am ocupat localitatea *Zamosco*. Am ocupat în întreagă estinderea lor înălțimile, cari se ridică spre nord dela șesul *Tănnev*. L'am urmărit până înaintea localității *Tarlow* (în Polonia Rusească) pe dușmanul, care se retrăgea spre vest dela *Vistula*. Prăzile de războiu ale trupelor aliate, cari luptă la nordost sub înaltul comandament austro-ungar, sunt 521 de ofițeri și 194,000 de soldați dușmani luați ca prizonieri, apoi 93 de tunuri 364 de mitralieze, 78 de cară de muniții, 100 de vagoane de campanie etc. etc.

La *grantțele italiene*. Am respins asaltul general, pe care mai multe brigăzi dușmane de infanterie și l'au reținut eri după amiază în contră pozițiilor noastre dela marginea platoului *Dobrodola*; dușmanul a suferit perderi grele. Atacul principal dușman a fost îndreptat în c ntra frontului nostru *Sagrado-Monfalcone*, spre nord-ost dela *Monfalcone*. La *Selz* și *Vermeigliano* Italienii au pătruns în tranșeele noastre dinainte, dar viteaza noastră infanterie i-a aruncat din nou în vale printr'un contra-atac. Coastele dealului *Montecosich* sunt acoperite de cadavre italiene. Am respins o eșire, pe care dușmanul a încercat'o în contra noastră pe înălțimile, cari se ridică spre ost dela *Monfalcone*; deasemenea au fost zădărnice mai multe eșiri mai mici, precum și atacul, pe care dușmanul le-a îndreptat în contra noastră spre nord dela *Sagrado* resp. în contra capului de pod dela *Görz*. După această înfrângere a dușmanului s'a făcut liniște pe acest front. Trupele noastre neînfricate își mențin puternic toate pozițiile și sunt într'o dispoziție însuflețită stând gata pentru noile lupte. Pe partea nordică a râului *Isonzo*, precum și la hotarile carintiene continuă luptele de artilerie. *Höfer*.

Budapesta, 3 Iulie. Trupele aliate din armata lui *Linsingen* i-au scos pe Ruși — după lupte îndârjite — din pozițiile lor toarte tari dela *Gnilalipa* (mai în jos de *Firlejov*). Dușmanul care-l urmărim pe întreg frontul, a suferit iarăși perderi grele. In aceste lupte am prins 7765 de Ruși și am capturat 18 mitralieze. Continuate spre nord de aici țin încă luptele. Pe valea *Nistrului* n'a avut loc vre-un eveniment mai important. In Polonia rusească, între valea pârâului *Por* și a *Vientzel* trupele aliate sunt angajate în luptă cu puternice forțe rusești. Trupele noastre sunt pretutindeni în ofensivă.

Spre vest dela *Vistula* trupele noastre au atacat pozițiile dușmane dela *Tarlow*.

După amiazi, cam pe la 5 ore am luat cu asalt punctul de razim dușman, care se află în nordul acestei localități. Seara apoi ne-am apropiat de Ruși și pe celelalte părți ale frontului, până la o distanță potrivită pentru asalt pătrunzând în pozițiile lor. Dușmanul se retrage fugind. În decursul urmărilor am ocupat localitatea *Iosefowo* de pe *Vistula*. I-am scos pe Ruși și din pozițiile, pe cari și le aveau spre sud-ost dela *Sienna*, în timp ce am făcut 700 de prizonieri.

La grantțele italiene. Italianii și au repetat atacul în contra platoului dela *Doberdò*. După o pregătire de artilerie, care a ținut 10 ore, infanteria dușmană a îndreptat după amiazi și seara mai multe eșuri în contra noastră între *Strussine* și *Vermeigliano*. Am respins însă din nou toate aceste atacuri cauzându-i dușmanului pierderi mari. Deasemenea am respins atacurile noi, pe cari dușmanul le-a îndreptat în contra unei părți din capul de pod dela *Görz*, precum și pe teritoriul dela *Krn*. Bravele noastre trupe își mențin întocmai ca și până acuma toate vechile și încercatele lor poziții. Pe toate celelalte fronturi continuă luptele de artilerie. — *Höfer*.

Budapesta, 5 Iulie. În *Galtzla* de ost trupele aliate din armata generalului *Linsingen* au ajuns în decursul urmării — după lupte victorioase de două săptămâni — până la *Zlota-Lipa*, al cărei țărniștic l-au și curățit de dușman. Pe sectorul *Kamtnoka-Strumilova* și *Krasnik* decurge încă lupta cu avangardele dușmane. La *Krylow* dușmanul a evacuat țărnișticul al râului *Bug* și a dat foc acestei localități. Lupta ține încă pe ambele maluri *Wieprzului* superior. Trupele aliate l-au scos pe dușman din pozițiile, pe cari acesta și le ocupase spre nord dela părul *Por*, și înaintează spre *Plonka*. Continuative spre vest armata arhiducelui *Iosif Ferdinand* a spart — în lupte de mai multe zile — rândurile rusești pe ambele laturi ale *Krasnik-ului* respingându-i în direcția nordică pe Ruși, cari au suferit mari pierderi. În aceste lupte am făcut prizonieri 21 de ofițeri și 8000 de soldați dușmani și am cuprins 6 tunuri, 6 mitralieze și 6 cără de muniții. Spre vest dela *Vistula* situația e neschimbată.

La grantțele italiene. La marginea platoului *Doberdo* luptele au continuat eri cu aceeași inversunare. Spre seară am respins atacul, pe care două divizii italiene l-au îndreptat în contra ținutului din sudul localității *Polazzo*. Mai departe spre nord luptele continuă. Deasemenea ne-a atacat dușmanul fără succes la *Woltschach* și pe teritoriul dela *Monte-nero*. La hotarale carintiene și tiroleze decurge numai lupte de artilerie. *Höfer*.

Pe frontul anglo-franco-ruso-german.

Berlin, 1 Iulie. Pe câmpul de operații dela vest: Nici eri n'au avut loc la *Arras* acțiuni mai mari dușmane. Continuăm însă să recucerim părți de tranșee, pe cari i-a succes dușmanului să ni le ea după opintiri de mai multe săptămâni.

La *Labirint* (spre nord dela *Ecurie*) am respins izbucnirea dușmană.

Pe înălțimile *Meusei*, spre vest dela *Parges*, dușmanul se străduiește zadarnic printr'o serie de atacuri îndreptate neinterupt începând din 26 seara să recucerească pozițiile sale pierdute. Eri a încercat din nou patru atacuri inversunate, cari însă au dat greș toate având dușmanul mari pierderi.

Pe câmpul de luptă din Rusia: În ost nu-s de însemnat evenimente. În ținutul *Gnila-Lipa* atacul nostru înaintează. Spre ost și nord-ost de *Lemberg* situația e neschimbată.

Intre *Bug* și *Vistula* trupele germane și austro-ungare au ajuns ținuturile *Belz*, *Komarov* și *Zamosk* precum și marginea nordică de pădure a colțului *Tanew*.

Pe malul stâng al *Vistulei* s'a retras dușmanul și din regiunea *Zawichost* și *Cazrov*.

Am constrâns să se coboare în dosul pozițiilor noastre un aeroplan rusec.

Berlin 2 Iulie. Pe câmpul de operații dela vest: Luptele însoțite de un continuu foc de artilerie, cari se dau pentru tranșeele situate spre nord dela *Arass*, decurg favorabil pentru noi în *Champagne*, spre sudost dela *Rheims* Francezii ne-au atacat dar fără succes. Pe înălțimile dela *Meusa* și în *Vosgi* au avut loc numai lupte vii de artilerie. Aviatorii dușmani au aruncat bombe asupra localităților *Zeebrügge* și *Brügge* fără ca să ne cauzeze însă pagube în sens militar.

Pe câmpul de operații dela ost: La ost situația e neschimbată. Prăzile noastre de războiu făcute în luna Iunie sunt: 2 steaguri, 25,695 de soldați prizonieri, între cari 121 de ofițeri, apoi 7 tunuri, 6 aruncătoare de mine 52 de mitralieze, un aeroplan și mult alt material de războiu.

Pe teatrul sudostic: Armata generalului *Linsingen*, a luat eri cu asalt într'o luptă îndârjită pozițiile rusești situate spre ost dela *Gnilalipa*, între *Kunieze* și *Luczynce* precum și spre nord dela *Rohatin*. Aici am făcut prizonieri 3 ofițeri și 2328 de oameni și am capturat 5 mitralieze. Spre ost dela *Lemberg* trupele austro-ungare au pătruns în pozițiile inamicului. Armatele generalului comandant *Mackensen* înaintează mai departe între *Bug* și *Vistula*. După lupte îndârjite Ruși se retrag pe unele locuri și din nordul *Vistulei*. Aliații îi urmăresc pe ambele laturi ale *Camicnei*. Trupele noastre aliate de sub comanda generalilor *Linsingen*, *Mackeneen* și *Woyrsch* au făcut în Iunie următoarele prăzi de războiu: 404 ofițeri și 140,650 de soldați prizonieri, apoi 80 de tunuri și 268 de mitralieze.

Berlin, 3 Iulie. Pe câmpul de operații dela vest: Am respins atacul de noapte îndreptat în contra pozițiilor noastre dela *Souches*. Câteva părți din armata moștenitorului de tron au secerat un frumos succes la marginea pădurilor argonice. Spre nordvest dela *Lefour-de-Paris* trupele noastre din *Würtemberg* și *Alsacia* au luat cu asalt pe o estindere de 3 kilometri tranșeele și punctele de sprijin dușmane de 2—300 de metri de adânci. Aici am făcut prizonieri 25 de ofițeri și 1710 de soldați dușmani și am capturat 18 mitralieze, 40 de aruncătoare de mine și un tun-revolver. Pierderile Francezilor sunt foarte mari. În *Vosgi* am ocupat două poziții dușmane respingând totodată și încercările de a ni-le recuceri. Aici am făcut prizonieri 3 ofițeri și 149 de soldați.

La ost și sudost: Spre sudost dela *Kalvarya* i-am luat dușmanului după o luptă violentă o poziție de pe o înălțime făcând prizonieri 500 de Ruși. Spre nord dela *Halici* Ruși au fost siliți să se retragă pe întreg frontul,

care se întinde dela *Marianpol* până la teritoriul din nordul localității *Firlejov*, după ce le-am ocupat și înălțimile dela *Kurostovici*. Generalul *Linsingen* urmărește armata bătută. Până eri a făcut 7765 de prizonieri, între cari 11 ofițeri, și a capturat 18 mitralieze. Spre vest de *Zamosce*, armatele lui *Mackensen* l-au respins pe dușman în continue lupte până îndărăptul sectorului *Labunka-Por*. Unele părți din aceste armate și-au și pus piciorul pe acest loc. Mai departe spre vest am ajuns până aproape de pozițiile dușmane de pe linia *Turobin-Krasnik-Iosefow* (la *Vistula*). La *Storsa* și *Krasnik* am ocupat pozițiile dinainte ale dușmanului. Mai târziu apoi — eri seară — am ocupat înseși și localitățile *Storsa* și *Krasnik*. Spre vest dela *Vistula* Ruși au fost siliți sub impresia ofensivel noastre, ca să ne predea capul de pod dela *Tarlow*. Am curățit de dușman țărnișticul sudic al *Comiennei*. Luptând cu succes generalul *Woyrsch* i-a scos pe Ruși din pozițiile lor dela *Ilza* și din ostul localității *Sienna* și a făcut prizonieri 700 de grenadiri rusești.

Știrile Săptămânii.

Sibiul, 8 Iulie. n.

Cătră abonați și alți binevoitori ai „Foi Poporului“.

Aducem la cunoștința cetitorilor și abonaților noștri, că în săptămână viitoare o să oprim foaia tuturor acelor, cari încă nu vor fi trimis banii până atunci, pe semestrul al doilea. Să grăbească deci fiecare cu achitarea sumei bagatele de 2 coroane 20 bani, ca să poată primi foaia și pe mai departe în bună regulă.

Știm și vedem și noi, în tot momentul, greutatea traiului și lipsa de bani în aceste timpuri grele. Dar cu toate acestea, nu putem crede, că un Român mai cu simț, mai desghetăt, mai cu dor de înaintare și de a ști ce să petrece în lume, să nu poată jertfi câteva coroane la an pentru o foaie, care în fiecare săptămână îi aduce atâtea știri, povești, sfaturi și îndemnuri bune și folositoare. Câți bani nu cheltuesc oamenii noștri și în aceste zile pe beuturi, tabac și alte lucruri, cari desigur nu i aduc nici un folos? De ce numai pentru carte dau oamenii noștri așa de greu banii? Sau nu vedem la orice pas, cât e de greu dacă omul nu știe carte mai cum se cade și ce se petrece în jurul lui?

De altcum, un progres și oare-care dor de înaintare vedem și în privința cetirii de gazete și cărți bune. Numai cât merge încet-șor de tot.

Dar, fiind noi Românii un popor de săraci, trebuie să ne mulțumim și cu puțin, nîzuindu-ne în același timp tot la mai mult, iar nici decât a sta pe loc, fiindcă toată lumea vrea să dea înainte. Deci și noi trebuie să facem astfel!

În aceste zile ne cugetăm cu plăcere și mulțumită la toți acei aderenți și binevoitori ai noștri, cari au îndemnat și pe alții să aboneze „Foaia Poporului“. Tuturor acestora le aducem și la acest loc o sinceră mulțumită, pentru interesul ce ni-l poartă. Prin aceasta, că îndeamnă la abonarea „Foi“, ne fac și nouă un bine, dar nu mai puțin și aceluia, pe care îl povățuesc să-și aboneze o gazetă, fiindcă acela încă îi va mulțumi nu peste multă vreme pentru sfatul bun, ce i-l-a dat. Orice nou abonat se va convinge în curând, că cele 2 coroane 20 bani multe cunoștințe bune i-a adus într'o jumătate de an.

*

Abonații vechi sunt rugați a trimite banii cu mandatul ce li s'a trimis în foaie, pe acela e pus numărul foii lor; cei noi sunt rugați a spune că numai de acum abonează foaia; iar ceice plătesc în persoană la Sibiul, să aducă mandatul cu ei, când plătesc.

Mai facem apoi cunoscut, că numărul de probă trimitem, la dorință ori cui gratis. Să

e ceară numai pe o cartă postală. Lășiți deci Foia Poporului peste tot locul! Aceasta e ea mai veche și mai ieftină foaie populară, care pără interesele neamului nostru.

† Moarte de erou. Cu nespuse dureri nunțăm tuturor prietinelor și cunoscuților noștri, că tânărul nostru coleg, fiind abia în anul al 4-lea al vieții sale: *Dionisie Nistor*, fost profesor-practicant la școala reală gr.-or. română în Brașov și ofițer-aspirant în regimentul de infanterie ces. și reg. Nr. 76. a căzut în lupta războinică dela Komarno (spre sud dela Grodek, Galizia) în ziua de 4/17 Iunie 1915 și a fost înmormântat tot acolo. — Este a doua jertfă viețată ce i s'a cerut acestui corp profesoral, după cumplitul războiu ce petrecem! — D-zeul cel mare, cel drept și bun să primească și această jertfă, făcându-i parte eroului mort în floarea vieții de odihna de veci! Iar din mormântul lui să iasă din mormintele camarazilor săi fără număr răzuși pe câmpul de glorie, fă, Doamne! să răsară fericirea și înălțarea viitoare a mult cerca-

tului neam ai cărui fi ei au fost! — Dormi, în pace, iubite coleg! — Brașov, în 15/28 Iunie 1915. — Corpul profesoral al școlilor medii gr.-or. române.

Aviz pentru intrarea sub drapel. În urma chemării generale făcute pe baza articolului de l-ge XX. din 1886 a celor obligați la gloate: acei indivizi obligați la gloate născuți în anul 1896, precum și cei născuți în anii dela 1878 până la 1890 inclusiv, mai departe cei născuți în anii 1892, 1893 și 1894, totodată acei indivizi (muncitori, birjari, b. ltași șel), cari în vîrteua legii despre gloate sau despre pretențiunile de războiu au fost comandați (esmiși, întrebuințați), dar întretimp au fost sloboziti din slujbă, — dacă cu prilejul revistelor de înfătoșare pentru gloțiși sau la cele supletorii ținute în cursul anului curent au fost examinați și respective cu prilejul revistelor ulterioare de înfătoșare ordinate au fost de nou examinați și au fost aflați abili pentru serviciul de arme sub gloate, — dacă nu ar fi scutiți de după nume, — sunt datori a intra sub drapel în ziua de 15 Iulie 1915 la sediul comandelor de completament a hon-

vezimei r. ung. și respective a comandai imp. și reg. distriktuale de completament indicat pe foaia de legitimare pentru gloate.

Aceasta dispuzețiune în urma chemării gloatei imp. reg. austriace să estinde și la toți acei cetățeni austriaci născuți în anii dintre 1878 și 1890 inclusiv și în anii 1892, 1893 și 1894, cari pe teritoriul Țărilor Sfintei Coroane Ungare cu prilejul revistei de înfătoșare ținute între ziua 18 Iunie și 12 Iulie vor fi fost de nou examinați și aflați abili pentru serviciul de arme sub gloate.

Publicare. Magistratul orașului nostru face cunoscut, că gloțișii ce se țin de clasa „A“ (instruiți deja), cari sunt din anul 1873 sau mai tineri, sunt provocați să se prezinte la comandă (str. Honerus 17) împreună cu pasul lor. Sunt scutiți de a-se prezenta 1) cei superarbitrați, 2) cei concediați pe timp hotărît sau nehotărît, 3) lucrătorii din fabricile de fier, născuți în 1876 sau mai bătrâni.

Ministrul de honvezi a stabilit că în districtul comandai militare din Sibiu se vor da concedii pentru seceri și imblătit dela 16 Iulie

Mapa pe unde se dau luptele între Austro-Ungaria și Italia.

Sunt deja șapte săptămâni, de când Italia a declarat războiu Monarhiei noastre. După cât se poate da cu socoteala, Italia a trimis contra grătărilor Austro-Ungariei 16—18 corpuri de armată, cari însă întimpină te tot locul mare împotrivre din partea armatei austro-ungare. Atacul cel mai mare l'au pornit Italienii de-alungui râului Isonzo, care se află gâ granița italo-austriacă (dela Triest în sus, pe lângă Gradiska și Görz). În acest ținut aflăm pe mapă (de jos în sus) localitățile Monfalcone, Sado, Woltschach, Tolmein, Karfreit, Krn etc., despre cari s'a pomenit reu în decursul luptelor.

Cauza, că Italienii au pornit atacul cel mai mare în partea râului Isonzo, este a se căuta în împrejurarea, că pe aici cred ei, că vor putea să treacă mai ușor (peste Klagenfurt și Laibach) spre inima Monarhiei: spre Viena și Budapesta. Dar armata austro-ungară a dat cu socoteala dela anul Italienilor, astfel că în acest ținut, peste tot locul, armata italiană a împedecă de cele mai mari întărituri cu șanțuri și sârme (drot) etc. etc. Afară de aceea, atât în această parte a locului, cât și în partea Italiei către Tirol, aproape tot ținutul e muntos. Prin urmare nu e așa ușor să treacă Italienilor cu trupe mari, pe când apărarea trupelor austro-ungare prin șanțuri, de pe după dealuri, râuri și alte locuri mai dinainte alese (și întărite) e cu mult mai prielnică. Armata italiană, deși mai mare la nu-

măr, nu poate străbate cu grosul prin aceste locuri. Cea mai multă desigur că va fi stând în rezervă. În acelaș timp însă, armata austro-ungară, chiar și mai mică la număr, se apără cu tărie din pozițiile de mai înainte alese și întărite.

Tare se pare a fi pus ochii Italienii asupra Triestului, de aceea au dat mereu atacuri vehemente în partea localității Monfalcone, de unde ar vrea să se lase, pe uscat asupra orașului Triest. Ba să crede, că în zilele trecute de aceea au pornit cu mari forțe în această parte, fiindcă sperau, că dacă le-ar izbuti să iee Triestul, atunci ar avea un motiv mai mare să arete vitejia trupelor italiene, chiar acum, când în Galizia Rușii sunt mereu respinși.

Cetătorii noștri vor face bine, dacă vor păstra această mapă, iar când o vor uita despre cutare sau cutare localitate, de pe acest câmp de luptă, să caute pe mapă, care e cât se poate de lămurită și pe care se află însemnate aproape toate localitățile mai de seamă. Semnele pe unde e granița (Reichsgrenze) dintre Italia și Austro-Ungaria, liniile ferate, drumuri etc. se pot ușor afla, dacă ținem cont și de explicarea din colțul de sus (în dreapta) a acestor semne. Tot acolo vedem arătat, spre pildă, câți depărtere are pe mapă 5, 10, 20 sau mai mulți kilometri.

până la 30 Iulie, ori din 1 August până 15 Septembrie.

Restrângerea vânzării de carne. Foala oficială ungară publică o ordonanță a guvernului, prin care se oprește începând de Joi (8 Iulie n. a. c.) vânzarea în mare și în mic de carne de vițel, vită și de porc în zilele de Marți și Vineri a fiecărei săptămâni. Prin urmare în zilele fixate măcelăriile sunt oprite și pune în vânzare carne. Cei ce comit transgresiuni în contra acestui ordin vor fi pedepsiți cu închisoare până la 2 luni și cu o amendă în bani până la 600 cor. Acest ordin intră în vigoare în întreaga țară cu ziua de Joi, 8 Iulie n. a. c.

Nou transport rus pentru Serbia. Se anunță din Galați, că zilele trecute a trecut prin acest port spre Serbia, un număr de 7 șleperi trase de 3 vapoare rusești. S'a putut observa o mulțime de soldați și cai. De asemenea a sosit cu șalupa rusă „Danilewski” mai mulți ofițeri inferiori ruși, cari au plecat dimineața cu vaporul „Bulgaria” la Reni.

Scenă din război. Se împărțise ostașilor mâncarea. Fiecare ședea lângă vasul său de tinichea și sorbea tihnit mâncarea caldă. În văzduh, d'asupra lor, deodată sbârâne aeroplanul dușman. Soldații se scoală repede și pleacă să se adăpostească la locurile lor. Unul singur nu se ridică, ci mănâncă mai departe neturburat și cu mare poftă. Camarazii îl văd și-i strigă: „Fugi, măi, că vine pasărea de fier și te slujește!” — „Las' să vie!” — zise el înghițând neobosit.

După ce aeroplanul s'a făcut nevăzut, iarăși îl strigă unul:

— „De ce ai stat cu mâncarea acolo, măi frate?”

— „Ca să vadă pasărea de sus, că nu perim de foame, și să spuie la Muscali, că avem și pentru ei de prânz în belșug... Ș'apoi, las' pe noi, de nu i-om prinde!”

Holera. E lucru știut, că în lunile de vară, când e căldură mare, se desvoltă mai bine baccili holerii și afurisita aceasta de boală, însoțitoarea credincioasă a tuturor războaielor, se lățește și își cere jertfele. Datorința noastră a tuturor este însă să-i împedecăm lățirea, ceea ce putem face prin traiu cumpătat deoparte, iar de altă parte prin o mare curățenie, în casă și în jurul casei. Semnele holerei sunt: dureri de stomac și mațe, urdinare și vărsături. Când se ivește un astfel de cas în familie, să se facă imediat arătare primăriei.

Sasanov despre sfârșitul campaniei. Ministrul rus de externe Sasanov a declarat unui redactor dela Rieci, că Rusia nu se pregătește pentru campanie de iarnă, căci războiul se va sfârși cu mult mai de grabă. Ministrul n'a spus nimic despre rezultatul războiului; din măsurile luate de guvernul rus se poate totuși constata, că în Rusia se dorește terminarea campaniei mai ales din cauze interne ale împărăției.

Nicolae Nicolaeviciu e mâniaș. Înfrângerile, pe cari le-au suferit Rușii în timpul din urmă, au adus mare pacoste pe capul lui Nicolae Nicolaeviciu. Am cetit într-o gazetă, că întrebându-l oarecineva, că ce i-ar trebui mai cu seamă în timpul de față, el ar fi răspuns cu amărăciune:

»Odihnă, odihnă și iar odihnă.

Noi nu ne mirăm de aceasta dorință a lui, căci îi știm pricina. În vremea din urmă, de când îi merge rău pe câmpul de luptă generalisimul rus, văzând, că nu mai poate ajuta cu vorba pe generalii săi, a început să-i ia la trei parale. Și anume de câte ori venea un general și îi aducea o veste rea de pe câmpul de luptă, Nicolaevici se repezea la el și fără multă vorbă îi măsura câte o păreche de palme. Sărmanii generali uluiți ieșeau pe ușa afară, ținându-se cu mâinile de fâlci și murmurând.

Când a căzut Lembergul, generalul rus care avea să apere cetatea, văzând puterea copleșitoare a armatelor noastre, a alergat la locuința lui Niculaevici să-i spună, că nu te mai poate face nimic și că trebuie să părăsească orașul. La auzul acestor cuvinte, marele duce, rogu de mânie, își scoate repede cisma și o aruncă după general.

Din ziua aceea s'au hotărât comandanții ruși, ca veștile rele să i-le trimită lui Niculaevici numai pe telefon.

ECONOMIE

Situațiunea agricolă.

În Ungaria. Din raportul ministerului nostru de agricultură asupra stării sămănăturilor și agriculturii Ungariei dela 21—25 Iunie a. c., prezentăm și noi următoarele date:

În cele 2 săptămâni trecute dela publicarea ultimului raport oficial asupra stării sămănăturilor a domnit timp schimbăcios. Timpul senin, secetos și neobicinuit de cald, care a început la 7 Iunie, a ținut numai până la 13 Iunie, schimbându-se apoi pentru câteva zile cu un timp mai nouros și mai recoros. La 16 Iunie timpul a devenit iarăși uscat și senin, continuându-se însă răcoreala și pe mai departe, așa că maximul temperaturii a scăzut dela 36°—25° Celsius. La 19 Iunie s'a pornit iarăși în cea mai mare parte a țării timp nouros și ploios, totuși temperatura s'a mai ridicat.

Între 13 și 16, cum și între 19 și 24 Iunie au dat *ploi* numai în unele părți și în mică cantitate; în ultimele zile însă peste regiuni mai extinse și în cantitate mai mare. Totuși ploaia nu a avut un caracter general, pentru că în unele regiuni mai mici ale țării a ploat foarte puțin și în unele nu a ploat de loc. În 19 și 20 Iunie au fost furtuni considerabile. Grindina a căzut între altele, și în unele cercuri ale comitatelor Timiș, Torontal, Trefsecaune, Târnavă-mică și Murăș-Turda; ea însă, peste tot, a ținut puțin și a fost amestecată cu ploaie, de aceea a cauzat puține pagube.

Năduful neobișnuit de mare, ce a domnit la începutul lunii Iunie a fost, fără îndoială, neprimicios atât desvoltării spicoaselor cât și plantelor de prășit și celor de nutreț, cu deosebire acolo, unde nu a ploat timp mai îndelungat. Totuși din norocire, năduful, care ar fi putut pricinui pagube mult mai mari, la 31 Iunie a încetat în toată țara și timpul recoros, care de atunci ține neînterupt, are o influință foarte bună asupra desvoltării grăunțelului și a coacerii pe încetul a spicoaselor, cum și asupra plantelor de prășit și a celor de grădină, unde ele nu au fost lipsite de ploaie. Urmarea secetei și nădufului în Iunie este, că datele asupra prețurii prezente a recoltei arată oarecare scădere, mai ales la spicoasele de primăvară, față de datele din raportul de mai înainte.

Conform prețurii făcute acum, pe baza datelor intrate asupra principalelor soiuri de cereale, grăul și săcara promit în partea cea mai mare recoltă bună, în parte recoltă bună-mijlocie și mijlocie, orzul și ovăsul însă în partea cea mai mare recoltă mijlocie.

Grăul a înflorit bine pretutindeni și grăuntele se desvoltă normal. În părțile sudice ale țării și în regiunile nisipoase seceratul se va putea începe în timp apropiat. Seceta și năduful dela începutul lui Iunie a grăbit desvoltarea și timpul mai recoros al zilelor ultime a fost foarte primicios desvoltării pe încetul și pline de putere a grăunțelului. Astfel în regiunile, unde desvoltarea paiului a avut timp corespunzător, frumoase-

le nădejdi din primăvară nu numai au rămas a-celeaș, ci ele în urma desvoltării foarte bune a grăunțelului au chiar crescut. În regiunile, unde însă nici în Maiu, nici în Iunie, sămănăturile nu au avut parte de cantități de ploaie corespunzătoare, prospectele recoltei se deosebesc foarte mult de aceea din regiunile, cari au avut parte de timp favorabil.

Din punctul de vedere al situației recoltei din întreaga țară, este îmbucurător, că tocmai în regiunile mai de valoare pentru producția de bucate, sămănăturile sunt bune și că timp rău a umblat mai cu seamă în regiunile, care din punctul de vedere al producției bucatelor sunt de mai puțină importanță. Cea mai bună recoltă de grău se speră în dreapta Dunării, între Dunăre și Tisa, în stânga Tisei și în părțile Bănătuului. Prospecte mai slabe sunt proporțional în dreapta Tisei, în stânga Dunării și în părțile ardelen. *Rugina* aproape nu a făcut nici o stricăciune. Furtunile dintre 19 și 20 Iunie au cam culcat holdele în unele locuri, îngreunând încâtva seceratul.

Săcara a început a se seceră în părțile sudice ale țării. Timpul recoros din zilele din urmă a fost favorabil desvoltării grăunțelului, Spicele sunt în general mari și pline, iar paiul destul de lung. Numai din regiunile lipsite de ploie în cursul primăverii se aud plângeri, că holdele sunt rari și mai puțin desvoltate. Prospectele de recolte cele mai bune și cele mai slabe sunt tocmai în regiunile amintite la grău.

Orzul. Seceratul orzului de toamnă s'a început în partea cea mai mare a țării, îndeosebi pe Alföld, unde s'a secerat deja la 17 Iunie. Orzul de primăvară are și el spice frumoase și de asemenea se coace. Timpul dela data publicării ultimului raport nu a fost destul de favorabil desvoltării orzului, așa că prețuirea de acum a recoltei arată o scădere. Paiul a rămas în partea cea mai mare a țării.

Ovăsul a răsărit rău și a rămas mic în multe regiuni ale țării din cauza secetei. Unde însă au fost ploi îndeajuns este frumos, des și înalt. Seceta și năduful dela începutul lui Iunie i-au fost nefavorabile.

Porumbul. Starea lui este, după regiuni, diferită. În regiunile, în cari a ploat îndeajuns, el s'a desvoltat mulțumitor, îndeosebi porumbul timpuriu, care a fost săpat de a doua oară. În unele comitate lipsite de ploaie, între cari se numără și unele comitate din stânga Tisei și din părțile ardelen, porumbul nu se desvoltă mulțumitor, îndeosebi porumbul târziu, care în unele locuri este rar, mic și plin de burueni. Chiar și săpatul se face încet din cauza prea marelui uscăciuni a pământului. Pentru desvoltarea lui sunt de lipsă ploi din belșug. În general situația porumbului este satisfăcătoare.

Cartofii. Situația lor este, după regiuni comitate, diferită. Unde au fost ploi îndeajuns s'au desvoltat satisfăcător și lucrările s'au făcut și se fac în regulă. Între comitatele, unde ei s'au desvoltat mai rău din cauza lipsei de ploaie, se numără și unele comitate din stânga Tisei și din părțile ardelen. În aceste comitate se simte mai trebuință de ploaie pentru o mai bună desvoltare a lor. Se speră în genere o recoltă mijlocie.

Poamele. Recolta poamelor se arată a fi în general mijlocie, în ost chiar slabă, din cauză, că aici bruma a făcut mari stricăciuni. Cireșele și vișinile dau o recoltă bună-mijlocie, prunănele promit recoltă slabă-mijlocie, din contra nucile, alunele, merele și perele o recoltă bună-mijlocie. În multe locuri poamele cad.

Redactor responsabil: Dr. Ioan Broșu.
Pentru editură responsabil: Ioan Hereș.
Tiparul: „Tipografia Poporului”

„FRĂȚIETATEA“

Institut de credit și economii, societate pe acții în Sadu. || takaré- és hitelintézet, részvénytársaság Czódon.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „FRĂȚIETATEA“, societate pe acții sunt invitați prin aceasta la

a VIII-a adunare generală ordinară,

ce se va ține în Czód — Sadu în casele institutului în 19 Iulie 1915 la 3 ore d. a. cu următoarea

Ordine de zi:

1. Raportul direcțiunii despre rezultatul gestiunii anului trecut.
2. Deciziune asupra bilanțului anului 1914 pe baza raportului comitetului de supraveghiere.
3. Darea absolutorului membrilor Direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
4. Deciziune asupra împărțirii profitului curat.
5. Fixarea marcelor de prezentă pe anul 1915
6. Modificarea statutelor societății.
7. Alegerea Direcțiunii pe un period de 3 ani.

Sadu, la 7 Iulie 1915.

Direcțiunea.

Meghívó.

A „FRĂȚIETATEA“ takaré- és hitelintézet részvénytársaság, részvényes urai ezennel a Czódon, az intézet házában 1915 évi július hó 19-én délután 3 órakor tartandó

VIII-dik évi rendes közgyűlésre.

tisztelettel meghívjuk.

Napirend:

1. Az igazgatóság jelentése a múlt évi üzleteredményről.
2. Határozat az 1914 évi mérleg tárgyában a felügyelő-bizottság jelentése alapján.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság tagoknak adandó felmentés.
4. Határozat a tiszta nyereség felosztása tárgyában.
5. A jelenléti díjak megállapítása 1915. évre.
6. Az allapszabályok módosítása
7. Az igazgatóság választása 3 évre.

Czódon, 1915 évi július hó 7-én.

Az igazgatóság.

ACTIVA—VAGYON

Contul Bilanțului la 31 Dec. 1914.

Mérlegszámla 1914 dec. hó 31-én.

PASIVA—TEHER

	K.	f.
Cassa în număr — Pénztárkészlet	3,930	06
Cambii Váltók	74	977
Obligațiuni intabulate — Jelzálogkötelezvények	87,791	—
Oblig. cu cavenți — Be nem kebelezett kötelezvények	42,276	—
Imobiliu — Ingatlanok	10,000	—
Acții dela bănci — Részvények	700	—
Mobiliar — Butorzat	400	—
amortizare — leírás	100	300
Interese transitoare — Átmeneti kamatok	8,639	50
	228,613	56

	K.	f.
Capital societar — Alaptőke	25,000	—
Fondul de rezervă — Tartékalkap	6,005	—
Depuneri spre fructificare — Takarékbetétek	172,711	06
Cont-curent — Folyó számla	8,680	—
Reescont — Visszleszámitolt váltók	16,954	—
Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék	283	85
Fond special de rezervă — Külön tartalék alap	250	—
Profit curat — Tiszta nyereség:		
transpus din anul 1913 — áthozva 1913 évből	250	—
al anului 1914 — 1914 évi	3,529	65
	3,779	65
	228,613	56

PESE—KIADÁSOK

Contul Profit și Perderi.—Nyeresség- és veszteség-számla.

INTRATE—BEVÉTEL

	K.	f.
Interese: — Kamatok:		
după depuneri betétek után	9,774	07
după cambii reescontate — visszleszámitolt váltók után	1,497	15
Contribuțiune — Adók:		
după interesele depunerilor — tőkekamatadó	977	40
directă de stat etc. — állami, megyei stb	2,187	56
Salarii — Fizetések	600	—
Marce de prezentă — Jelenléti díjak	834	—
Diverse spese — Költségek	593	51
Amortizări — Leírások	100	—
Profit curat — Tiszta nyereség	3,779	65
	20,343	34

	K.	f.
Interese: — Kamatok:		
după cambii — váltók után	6,602	39
după obligațiuni intabulate — bekeb. kötv. után	8,370	41
după obligațiuni neintabulate — be nem keb. kötvények után	3,625	60
Provizioni — Illetékek	1,494	94
Profit transpus din anul trecut — mult évből áthozott tiszta nyereség	250	—
	20,343	34

Sadu, la 31 Decembrie 1914.

Czódon, 1914 december hó 31-én.

Direcțiunea: — Az igazgatóság:

V. Florian m. p. Dr. V. Dan m. p. Ioan Popica m. p. Ioan Căndea m. p. Constantin Dăncăneț m. p. Ioan Pascu m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în consonanță cu registrele principale și auxiliare ale societății, ținute în bună regulă. — Alături de felügyelő bizottság jelen számlákat megvizsgáltuk és az intézet fő- és segédkönyveivel, — melyek jó rendben vezetettek — egybehangzóknak találtuk.

Sadu, la 7 Iulie 1915. — Czódon, 1915 július hó 7-én.

Petru Tincu m. p. Ioan Tattu m. p. Ioan Marin m. p. Nicolae Săcărea m. p.

Lemne de Foc

și de Lucru.

Stejar tânăr bine uscat

4 Coroane stânenul în adure. 140 Cor. Vagonul cu 10,000 Kgr. încercat și predate din față Vurpod.

Asemenea am 10.000 buci și 600 gramezi așchii amestecate cu darabe groase.

Pădurea departe 2 kilometri de față Vurpod. Adresa:

S. M. Marinescu

Vurpod lângă Sibiu. (Nagyszében)

Cu scopul de căsătorie!

Am cunoștința unei doare până la etate de 24 ani, de statură mijlocie, frumoasă, cultă, cu caracter bun, ne crescută, casnică și economă bună ce va avere.

Eu sunt meseriaș june de 27 ani, mijlociu, sergent major reangajat, solid, fire bună, cu salar indestulitor și la 10 000 r. avere.

Epistole serioase provăzute cu fotografia rog a se trimite sub „Viață fericită“ la administrația acestei foi. La caz neconvenire retrimite epistola și foto-

grafia înapoi. Discreția e chestie de onoare din ambele părți.

Ludovic Ferencz

croitor de bărbați
SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12
recomandă p. t. publicului
cele mai noue stoffe de toamnă și iarnă în mare asortiment.

Noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe indigene din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquete și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisuri și „Raglan“, cari se află totdeauna în deposit bogat. Asupra reverenzilor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebită atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articl de uniformă, după prescripție croitoră cea mai nouă.

Martin Rieger

din Apoldul de jos Nr. 76 (Nagypold), are 80 hectolitre de vin de vânzare, cu 50—80 cor. un Hl. Arată și 1—5 probe de vin. 2142

Caut o nevastă!

Subscrierul fiind numai singur cauto nevastă ori fată mai în etate până la 30—35 de ani care posedă un atestat despre purtarea morală esemplară și care dispune de un capital cel puțin 5—6000 cor. ori de o avere, — pentru de ai preda birtu — Cafana, — de a menaja în casa mea proprie pe timpul cât voi sta la miliție și de mă voi reintoarce dela războiu înpace și îmi va conveni persoana și purtarea ei (reciproc) o voi lua-o de soție.

Doritoarele să se adreseze la subscrierul cât decurând alăturând posa din urmă precum și adresa corectă. Pozele se vor reinapoi la fiecare. Silviu Stefan comerciant și hotelier în Vég-szentmihály comitatul Torontal.

Sunt morar

de meserie și mă încep la orice moară mână de apă. Caut deci un loc potrivit, Sunt în vârstă de 47 ani și am o avere micșătoare de 2000 cor. de-ași găsi, m'as căsători cu o văduvă sau o fată mai înaintată în vârstă. La dorință pot trimite și poza. Informații la administrația foii.

S'a pierdut,

o iapă roșie închiisă de pe hotarul Corbului (Korbi). Semnul e o potcoavă de fier pe piciorul din dăraț și pe coamă deasupra o pată albă. Piciorul stâng schioapă dar nu tare. Cine va afla-o să o înștiințeze la Elisabeta Mărginean din Korbi u. p. Alsóuca com. Făgărașului, de unde va primi cinsto frumoașă. 2144

Cremă de dinți

KALODONT

70 filleri

MOBILE lucrate solid și
conștiențios ...
se pot comanda la

EMIL PETRUȚIU
Fabrică de mobile
SIBIIU — NAGYSZEBEN, AAAAA
str. Sării 37

Specialist în:

MOBILE DE TOT FELUL
pentru tineri nou căsătoriți, mobilări
de hoteluri, vile, institute, ca-
fenele și restaurațiuni

☎ Telefon Nr. 47 ☎ cu legătură în comitatul întreg

Atelier propriu de tapiserie
Se lucrează după planuri artistice

JULIUS GRAVENHORST,
curelar în Orăștie-Szászváros,
recomandă onoratalui public

Atelierul seu de curelărie, șelărie și coferărie.
unde se execută orice fel de lucrări aparținătoare acestei branșe cu
prețuri foarte moderate.

Magazin bogat: în brânci pentru mijloc, curele pentru opinci, șele și
coferărie; precum și în articoli pentru căruțat, că-
lărit, vinat, sport și voiaj și alte articole de ga'anterie cu prețuri moderate.

Mare asortiment: în tureci (gamași) de piele și de înfășurat pen-
tru turiști și excursioniști.
Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și
ieftin. — Curele pentru mașini, curele de cusut și legat permanent în depozit.
Comande prin poștă se efectuează prompt și conștiențios.

Cumpăr și vând tot felul de piei verzi. Calfe și ucenici se primesc.

Berea albă și neagră din
Bereria dela Trei-Stejari
în SIBIIU
este foarte bună și gustoasă!

Această bere
e căutată și
se bea cu plă-
cere de toți
cario cunosc-
atât la orașe
cât și la sate

Că berea
noastră e
foarte căuta-
tă se poate
vedea și de
acolo că cum-
părătorii se
înmulțesc
mereu

124

Cel mai vechiu și mai mare institut
financiar românesc din Austro-Ungaria

„ALBINA“
institut de credit și de economii în Sibiiu

Filiale: Brașov, Bozoviciu, Elisabetopole,
Lugoș, Mediaș și Mureșoșorheiu

Agenturi: Orșova, Sânmărtin, Sânm-
clăușul-mare și Șeica-mare

Capital societar	K 6,000.000.—
Fonduri de rezervă și penziuni	„ 2,350.000.—
Portofel de cambii	„ 17,700.000.—
Imprumuturi hipotecare	„ 12,400.400.—
Depuneri spre fructificare	„ 24,500.000.—
Scrisuri fonciare în circulațiune	„ 10,000.000.—

Primește depuneri
spre fructificare cu **5-5 1/2%**
după terminul de abdicere, plătind însuși darea de interes

execută asemnări de bani la America
și îngrijește încasări de cecuri și asignațiuni
asupra oricărei pieși, mijlocește tot felul de afaceri
de bancă. — Orice informațiuni se dau gratis și
prompt atât de Centrala din Sibiiu, cât și de filialele
și agenturile institutului.

762 Direcțiunea.

Deschidere de prăvălie!
Fac cunoscut on. public, că cu ziua de azi am deschis o
parfumerie specială sub firma

PARFUMERIA AUGUSTIN,
în legătură cu articoli pentru toaleta damelor și domnilor,
în strada Cisnădiei. Nr. 3 (edificiul Transsylvaniei).

Rog să fiu ajutat binevoitor în noua mea întreprindere, iar eu
mă voiu sili de-a servi pe on. mușterii real și solid.

Rugând pentru sprijin binevoitor, semnez cu toată stima

V. W. AUGUSTIN.

Săpunul de lapte de crin Steckenpferd
alui Bergmann & Co., Teschen a/Eibe

se bucură de cea mai mare simpatie și răspândire pretutindeni, mulțumită efectului său
și de cel mai bun și recunoscut mijloc în contra piștrelor și de cel mai neisțreț întru
susținerea unei îngrijiri raționale a pielii și a frumuseții.

Mil de scrisori de recunoștință stau la dispoziție! Premiat de mai multe ori! Fie
precauți la cumpărare și să se observe apriat la marca „Steckenpferd“ și la firma deplină!
Se poate căpăta (à 1 Kr.) în farmacii, drogerii și parfumerii etc. Asemenea se recomandă
și probata cremă de crin „Manera“ (à 80 fill. per tubă), care este de un efect minunat
întru susținerea mânilor la dame în stare gingașe.

1630

Isoarele cele mai bogate
în acid carbonic, sare, fer,
radioactiv în Ungaria. Scăl-
zi Moor. Hidroterapie. □

BĂILE DE BUZIAS

Băi de primul rang pentru
boale de inimă. Băi natu-
rale de acid carbonic, sare,
radioactiv. □ □ □ □

Boalele femeilor.
Contra boalelor de beșică, rinichi, reu-
mă, podagră și contra durerilor nervoase

La boalele de inimă.
Ireguralitatea de palpitație, slăbirea mușchilor inimii, arterosclerosă, boale
nervoase de inimă.

LA URMĂRI DE BOALE PROVENITE
DIN RĂSBOI. Reumă provenită în ur-
ma ranelor de glonț sau de împunsătură,
la boale de încheieturi, și la slăbire.

Cură de beut. — Bucătărie dietetică. — Institut Zander. — Laborator Röntgen și chemo-patologic.

Sezonul: Mai—Octombrie. S'au luat măsuri pentru prevederea inexcipționabile a oaspeților (pâine bună, prețuri moderate).

Medicul oficial al băilor: Prospece amănunțite servește: În Buziaș mai urmează practică medicală la băi.

Dr. IULIU MAHLER. „Muschong Buzias gyógyfürdő Dnii dr. I. Biasini, dr. R. Poruțiu, dr. I. Schopf,
igazgatósága.“ dr. R. Sugár, dr. R. Glass.